

VUvereniging NIEUWS OKTOBER 2016

VUVERENIGING

Kandidaatstelling ledenraad tot 15 oktober

In de vorige nieuwsbrief werden de verkiezingen Ledenraad in 2017 al aangekondigd. Inmiddels hebben alle leden een brief ontvangen waarin meer informatie over de te houden verkiezingen wordt gegeven en waarin wordt uitgelegd hoe men zich kandidaat kan stellen om in de Ledenraad verkozen te worden. Ledenraad en bestuur hopen van

harte dat veel leden dit willen overwegen; een actieve en betrokken Ledenraad is heel belangrijk voor VUvereniging. Je aanmelden als kandidaat voor de Ledenraad kan nog tot 15 oktober. Alle informatie over hoe je je kunt aanmelden en over de verkiezingen is ook te vinden op de website van VUvereniging.

UITGELICHT

TERUGBLIK OPENING ACADEMISCH JAAR VU 2016

Op 5 september jl. stond de OAJ in het teken van grenzen verleggen. Het vergroten van kennis en het ontdekken van andere perspectieven vraagt immers om het verleggen van de eigen grenzen. Jaap Winter stelde de vraag waar het ons

op de VU nu echt om gaat. Wat is onze academische waarde? Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Jet Bussemaker besprak wat de VU met haar onderwijs en onderzoek kan betekenen voor de samenleving, nu en in de toekomst. Rector magnificus Vinod Subramaniam reikte de DocenTalent- en StudenTalentprijzen uit aan respectievelijk Sjirk-Jan Zijlstra en Ruben van de Belt. Vrije Schrijver Ernest van der Kwast sprak een energieke column uit over het thema 'Grensverleggend', en in het muzikale intermezzo kreeg Elke Vierveijzer de zaal aan het zingen.

DE VERENIGING GAAT SOCIAL

VUvereniging heeft besloten om in de nabije toekomst niet alleen via de website of nieuwsbrief te communiceren, maar ook via Facebook en LinkedIn. Handig om automatisch op de hoogte te blijven van onze evenementen of een connectie te maken met andere verenigingsleden en belangstellenden. In de volgende nieuwsbrief meer details over deze ontwikkeling met natuurlijk de links naar de sociale mediapagina's van VUvereniging.

SENIOR ONDERZOEKER EN KINDERFYSIOTHERAPEUT Petra van Schie

“Mijn leven is veranderd nadat ik erachter kwam dat er een bijzondere loopfiets bestaat die toevallig Petra heet.”

Petra van Schie is sinds september 2015 lid van VUvereniging. Na haar opleiding tot fysiotherapeut, orthopedagoog en kinderfysiotherapeut promoveerde ze in 2008 bij het VUmc op de voorspellende waarde van motoriektesten bij kinderen. Ze werkt als senior onderzoeker en kinderfysiotherapeut op de afdeling Revalidatiegeneeskunde van het VUmc. Haar idee voor VUvereniging?: “Probeer jonge mensen te betrekken. Zij hebben de toekomst.”

WAAROM BEN JE LID GEWORDEN VAN VUVERENIGING?

“We kregen vorig jaar een mailing van Wouter Bos waarbij hij VUvereniging onder de aandacht bracht. Ik keek op de website en het sprak me aan. Ik werk al vele jaren voor het VUmc. Zeker nu we samen gaan met het AMC wil ik die verbondenheid met mijn oorsprong best behouden. VUvereniging is dus wel wat voor mij.”

WAT SPRAK JE AAN IN VUVERENIGING?

“Vooral de activiteiten spreken me aan. Interessante lezingen bijvoorbeeld, al blijkt ik er in de praktijk maar weinig tijd voor te hebben. Maar ook de Nieuwsbrief vind ik goed. Het laat je toch verder kijken dan je eigen werkplek. Zelf ben ik

bestuurslid van de Nederlandse Vereniging voor Kinderfysiotherapie (NVFK), dus ik weet dat verenigingen alleen kunnen bestaan bij de gratie van geïnteresseerde leden.”

ER IS EEN DEBAT GEWEEST OVER DE CHRISTELIJKE GRONDSLAG VAN VUVERENIGING. WAT VIND JIJ VAN DE CHRISTELIJKE IDENTITEIT VAN VUMC?

“Nou, eerlijk gezegd... ik houd me daar niet zo mee bezig. Het is natuurlijk heel mooi als je extra gemotiveerd wordt door een bijzondere achtergrond, maar mijn intrinsieke waarde ligt toch in de voldoening die ik haal uit mijn werk en vooral de betekenis die dat kan hebben voor het leven van kinderen met een beperking.”

VERTEL EENS IETS OVER DIE MOTIVATIE?

“Er is zoveel waarover ik kan vertellen, maar ik zal me beperken tot twee dingen. Wij zijn het enige ziekenhuis in Nederland dat *selectieve dorsale rhizotomie* doet, een speciale operatie bij kinderen met cerebrale parese. Het bestaat uit het selectief doorsnijden van delen van gevoelszenuwen in de rug. Dit wordt gedaan om de spasticiteit aan de benen te verminderen en het makkelijker te maken om te bewegen.

Het leren zitten, kruipen, staan en lopen kan hierdoor veel beter gaan. Je begrijpt dat dit een levensveranderende ingreep is voor het kind en de omgeving. We houden van alle kinderen de ontwikkeling bij. De oudsten zijn alweer 20 jaar! Met die data kunnen we betere voorspellingen doen over het effect, of het revalidatietraject verbeteren, en we kunnen zowel de wetenschap als het publiek voorlichten over waar we qua kennis en kunde staan.

In 2010 gaf ik les in Denemarken toen ik vroeg of de naam Petra ook in het Deens werd gebruikt. Ja, we hebben een loopfiets die zo heet, was het antwoord. Even later kwam ik erachter dat dat een fiets zonder pedalen was waar kinderen met een motorische beperking mee konden lopen, rennen en sporten. Wat ongelooflijk fantastisch was dat! Sindsdien zet ik me in om de Petra-bike, die wij racerunner noemen, naar Nederland te halen en aansluiting te vinden bij atletiekverenigingen door het hele land. De racerunners zijn niet bijzonder duur, zo'n 2000 Euro, maar de opbrengsten zijn onevenredig veel groter. Als je ziet hoe belangrijk en goed dit is voor kinderen. Ze bewegen, dat is medisch goed, maar sociaal doen ze opeens ook mee. Ze kunnen mee met leeftijdsgenoten, onderlinge wedstrijden houden, iets bereiken dat voorheen onbereikbaar leek. Als ik aan die kinderen denk, dan ga ik vanzelf lachen. Ik nodig iedereen uit om een kijkje te nemen op www.racerunning.nl.”

HEB JE NOG EEN TIP VOOR VUVERENIGING?

“Probeer jonge mensen te boeien en betrekken. De jeugd heeft de toekomst, en als men eenmaal lid is, blijft men dat misschien wel het hele leven. Binnen de NVFK hebben we een project 'Jong NVFK'. Is echt heel leuk, al die nieuwe flitsende input.”

FOTO: ERIC VAN ROSSUM

WIJ STEUNEN

VUvereniging ondersteunt vele projecten. We lichten er in elke nieuwsbrief een toe. Deze keer:

BIJZONDERE LEERSTOEL WETENSCHAPSFILOSOFIE

Toen Robert Millikan in 1923 de Nobelprijs voor de Natuurkunde kreeg, wist niemand dat hij slechts een deel van zijn data had gebruikt om zijn bevindingen over de lading van een elektron aan te tonen. Felix Ehrenhaft negeerde geen meetresultaten, en kwam met fractionele elektronwaarden die terzijde werden geschoven.

Was Millikan een fraudeur, ondanks dat zijn ontdekking zeer waardevol is gebleken? Zat Ehrenhaft er naast, of nam hij misschien quarks waar? Over wat waarheid is en hoe dit kan verschuiven - in tijd, door inzichten, moraal of andere invloeden - is waar wetenschapsfilosofie zich onder andere mee bezig houdt.

Aan het woord is Henk de Regt (1961), sinds december 2014 bijzonder hoogleraar wetenschapsfilosofie aan de VU. Zijn expertisegebied is de filosofie van de natuurwetenschappen. Zijn bijzondere belangstelling gaat uit naar vraagstukken over de aard van wetenschappelijke verklaring en begrip.

“Wetenschapsfilosofie is een vak waarvan iedere wetenschappelijk

onderzoeker – in welk vakgebied hij of zij zich ook bevindt – enige basiskennis moet hebben. Vandaar ook dat alle VU-studenten van alle richtingen tenminste één college wijsgerige vorming moeten volgen, waarin de wetenschapsfilosofie vaak een prominente plaats inneemt. Dat er een hoogleraar wetenschapsfilosofie op de VU moet zijn is daarom eigenlijk vanzelfsprekend, en het is mooi dat VUvereniging via het VU-fonds deze leerstoel mogelijk maakt.

Grappig is dat mensen soms verrast reageren als ik vertel dat ik oorspronkelijk als natuurkundige ben opgeleid en later de filosofie ben ingegaan. Ze zien filosofie en natuurkunde als tegenpolen: alfa versus bèta, en zweverig versus exact. Ik probeer ze er dan van te overtuigen dat filosofie wel degelijk een rationele en exacte bezigheid kan zijn, en dat filosofie en (natuur)wetenschap goed samen kunnen gaan. De controverse tussen Millikan en Ehrenhaft roept bijvoorbeeld filosofische vragen op.

Ik ben al jaren bezig met onderzoek naar de vraag hoe wetenschap begrip

van de wereld om ons heen (en van onszelf) levert. Met wetenschap kun je niet alleen goede beschrijvingen geven en voorspellingen doen, maar kunnen we ook verklaren hoe de wereld in elkaar zit – en zulke verklaringen geven ons begrip. Maar wat is zulk begrip precies, wanneer begrijpen we iets wetenschappelijk? Dat is de hoofdvraag van mijn onderzoek tot nu toe. Over dit onderzoek heb ik onlangs een boek afgerond dat volgend jaar zal verschijnen bij Oxford University Press, onder de titel *Understanding Scientific Understanding*.

In vervolgonderzoek wil ik me meer gaan richten op de vraag hoe wetenschappelijk begrip gecommuniceerd kan worden naar een groter publiek, en hoe de interactie tussen wetenschap en publiek verloopt en verbeterd zou kunnen worden. Zulk “publiek begrip van wetenschap” is belangrijk in de huidige tijd, waarin de waarde van wetenschap niet meer vanzelfsprekend is en soms ter discussie staat. Er wordt vaak gezegd dat wetenschap uit de ivoren toren moet komen en dat de samenleving meer invloed zou moeten hebben op de richting van wetenschappelijk onderzoek. Denk bijvoorbeeld aan de Nationale Wetenschapsagenda. Ik vind dit in principe een goede zaak, maar dit vereist wel dat de communicatie en interactie tussen wetenschappers en publiek verbeterd moet worden. Er gebeurt van alles op het gebied wetenschapscommunicatie, maar een filosofisch perspectief ontbreekt momenteel en kan een zinvolle aanvulling zijn.

Ik ben nu bezig onderzoekssubsidies aan te vragen, bijvoorbeeld bij NWO, om promovendi en postdocs aan te kunnen stellen die met deze vragen aan de slag gaan. Hopelijk kan ik daarmee het onderzoek naar verheldering van de voorwaarden voor goede en zinvolle interactie en communicatie uitvoeren en uitbreiden.”

Column van Willem Schoonen

FOTO: MAARTJE GEELS

Waarlijk grote wetenschappers, die bepalend zijn geweest voor onze beschavingsgeschiedenis, waren doordrongen van dit besef. Ze hebben met verwondering naar de werkelijkheid gekeken, en waren zich bewust dat ze niet meer dan een klein stukje daarvan zouden kunnen ontrafelen. Dit besef is echter een schaars goed geworden. Sinds de Verlichting heeft het idee postgevat dat de wonderen de wereld uit zijn, en dat de wetenschap uiteindelijk antwoord zal geven op alle vragen en alle problemen zal oplossen. Dat idee is zo sterk geworden, dat zelfs wetenschappers erin zijn gaan geloven, terwijl juist zij toch de grenzen van hun weten zouden moeten kennen.

“Het zou van moed en karakter getuigen als de VU in haar academische waarde zou terugkeren naar de bescheidenheid en verwondering die wetenschappers ooit heeft gekenmerkt.”

Het zou van moed en karakter getuigen als de VU in haar academische waarde zou terugkeren naar de bescheidenheid en verwondering die wetenschappers ooit heeft gekenmerkt. Als zij zou uitspreken oog te hebben voor andere bronnen van kennis: sociale kennis, historische kennis, esthetica, moraal, en transcendentie kennis. Als zij zich zou keren tegen de reductionistische hoofdstroom waarin de mens wordt teruggebracht tot een neurale circuit, een vat chemische reacties, een speelbal van fysische krachten. Dat zou heibel geven, want die reductionistische hoofdstroom vloeit ook door de VU-burelen. Maar de heibel kan vernieuwend zijn.

Academische waarde was het onderwerp van Jaap Winters opening van het academisch jaar. De CvB-voorzitter had vorig jaar al aangekondigd er werk van te gaan maken, en nu loopt er een project waarin wordt gezocht naar de invulling van die academische waarde voor de VU. Jaap nodigt iedereen uit zich ermee te bemoeien, en ik hoop dat u dat massaal zult doen, want de discussie sluit naadloos aan op het grondslagdebat dat we hebben gehad. Het onderwerp zal ook zeker ter sprake komen tijdens het inhoudelijke deel van de komende ledenraad in november (Komt allen!). Hier wil ik op persoonlijke titel vast een duit in het zakje doen.

De Vrije Universiteit zou in haar academische waarde moeten getuigen van een diepgeworteld besef dat wetenschap zijn grenzen heeft, dat er meer bronnen van kennis zijn dan alleen de wetenschappelijke methode, en dat niet alles wetenschappelijk kenbaar is en nimmer zal zijn.

Met die academische waarde zou de VU ook het voortouw nemen in de broodnodige herwaardering van de geesteswetenschappen, en filosofie weer tot kern maken van de academische vorming. De Vrije Universiteit heeft daarin een traditie. En die zou ze niet moeten laten verwateren tot een verplicht college wetenschapsfilosofie voor eerstejaars, maar tot kern van haar onderwijsstaak moeten maken. De VU zou dan mensen opleiden die niet simpelweg excellent zijn, maar mensen die weten wat de grenzen zijn van hun vak, en die voldoende onderlegd zijn om te zien wat daar buiten ligt. Het zijn maar wat gedachten, ik geef ze graag voor betere. Mail me de uwe (w.schoonen@trouw.nl) en ik zorg dat die worden geplaatst op de interne website van de VU waar medewerkers en studenten met dit debat verdergaan. Dit is het identiteitsdebat op zijn best; daarin moet de vereniging zich toch laten horen!

ONTMOETINGSBIJEENKOMST LEDEN VUVERENIGING 19 NOVEMBER

FOTO: PETER GERRITSEN

FOTO: MARIËKE WIJNTJES

VUvereniging organiseert in november, na de Ledenraadsvergadering, een mooi programma met aansluitend een netwerklunch voor haar leden. Inhoudelijke verdieping en ontmoeting voor leden staat daarin centraal. Spreker is René van Woudenberg, hoogleraar Filosofie, over vormen van kennis die de universiteit zou moeten ontwikkelen en overdragen. Jaap Winter, collegevoorzitter, zal vertellen over het thema 'bruto academische waarde' van de Vrije Universiteit. [Zie AGENDA voor details.](#) [Voor verplichte aanmelding zie vuvereniging.nl.](#)

VUMC VIERT 50-JARIG BESTAAN OP 12 OKTOBER MET EREDOCTORAAT

Op de exacte dag dat VUmc haar 50 jarig bestaan viert reikt de Vrije Universiteit een eredoctoraat uit aan Jaap Goudsmit, de arts-microbioloog die een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de preventie van obesitas en in het onderzoek naar de ziekte van Alzheimer. [Zie AGENDA voor details.](#)

DIES NATALIS VU OP 20 OKTOBER

De Dies Natalis van de VU op 20 oktober staat dit jaar in het teken van het profileringsstema Human Health and Life Sciences en heeft als onderwerp Een leven lang gezond. Met medewerking van Vinod Subramaniam, Jacqueline Broerse en Eric Scherder. [Zie AGENDA voor details.](#)

JUBILEUMAANBIEDING VUmc

Ter gelegenheid van het VUmc jubileum verschijnt begin oktober het rijk geïllustreerde fotoboek 'Elke dag beter' over onderzoek, onderwijs en medische zorg bij VUmc. Het boek bevat schitterende foto's, interviews met artsen en verpleegkundigen én columns van onder meer Eberhard van der Laan, Gerrit Zalm, Kees van Kooten, Arie Boomsma en Joop Braakhekke. Tot 12 oktober kan je dit unieke boek (192 pagina's, harde omslag) met korting bestellen bij www.vuuniversitypress.com voor € 19,95 (excl. € 1,95 verzendkosten); Daarna wordt de prijs € 27,50 (excl. verzendkosten).

AGENDA

- 12/10/2016 50-Jarig bestaan VUmc met eredoctoraat voor Jaap Goudsmit
Tijd: 14:00-16:00 uur. Locatie: Aula VU Amsterdam, De Boelelaan 1105.
-
- 20/10/2016 Dies Natalis
Locatie: VU Amsterdam, De Boelelaan 1105.
-
- 09/11/2016 Vluchtelingen in de regio
Tijd: 15:00-18:00 uur. Locatie: DWK gebouw, Leeuweriklaan 19, 7203 JD Zutphen.
-
- 10/11/2016 Symposium Thuis in de zorg van morgen
Tijd: 13:00-19:00 uur. Locatie: VUmc, De Boelelaan 1117, 1081 HV Amsterdam
-
- 19/11/2016 Ontmoetingsbijeenkomst leden VUvereniging
Tijd: 12:00-14:00 uur. Locatie: Hoofdgebouw VU, De Boelelaan 1105, Amsterdam.
Voor meer informatie en verplichte aanmelding zie vuvereniging.nl
-
- 20/11/2016 Angst en vertrouwen in de filosofie
Tijd: 11:00-12:15 uur. Locatie: Oude Kerkje, Kortenhoefse Dijk 168, Kortenhoef
-
- februari 2017 Ledenraadsverkiezingen VUvereniging
-

Met enige regelmaat worden er nieuwe evenementen ontwikkeld. Daarom kan het zijn dat deze agenda niet volledig is. Kijk voor het meest actuele programmaoverzicht op www.vuvereniging.nl.

UITGELICHT

ON THE ROOF FILM FESTIVAL 2016 VIER AVONDEN UITVERKOCHT

Het jaarlijkse filmfestival op het dak van de VU was iedere avond uitverkocht (6 t/m 9 september). Mensen die voorafgaand aan de film de maaltijd gebruikten en het voorgesprek bijwoonden zagen elke avond een prachtige zonsondergang.

Presentator Minchenu Maduro heette het publiek vrolijk welkom en liet iedereen alvast stevig en enthousiast applaus oefenen voor de spreker van de avond.

Het festival is gelieerd aan het World Cinema Festival van Rialto. Uit dit festival werden films gekozen die aansloten bij het profilerings thema Human Health and Life Sciences van de VU. In de prachtige films zag je de inspanningen van mensen om hun eigen leven te kunnen leiden ondanks grote maatschappelijke druk vanuit afkomst, leeftijd, genderrollen en cultuurverschillen. De sprekers Annelijn Wensing, Sinan Çankaya, Jenny Gierveld en Meindert Flickema gaven hun duidelijke visie op het overwinnen van deze druk.

NIEUWSBRIEF PER E-MAIL ONTVANGEN?

Wil je deze nieuwsbrief voortaan per e-mail ontvangen? Stuur dan een e-mail met je e-mailgegevens naar vereniging@vu.nl. Ook wanneer je geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen kun je mailen naar dit adres.